

© Pau de Nut

CLÀSSICS PER A CRIATURES

Antígona (tragèdia antigota)

autoria Sòfocles

adaptació i direcció Helena Tornero

il·lustració, espai sonor i interpretació Pau de Nut

12/03 en endavant

Lliure Online

lliure

TEMPORADA 20/21

Sobre l'espectacle → 3

Sinopsi → 4

En paraules d'Helena Tornero → 5

Parlant amb Pau de Nut → 6

Biografies → 8

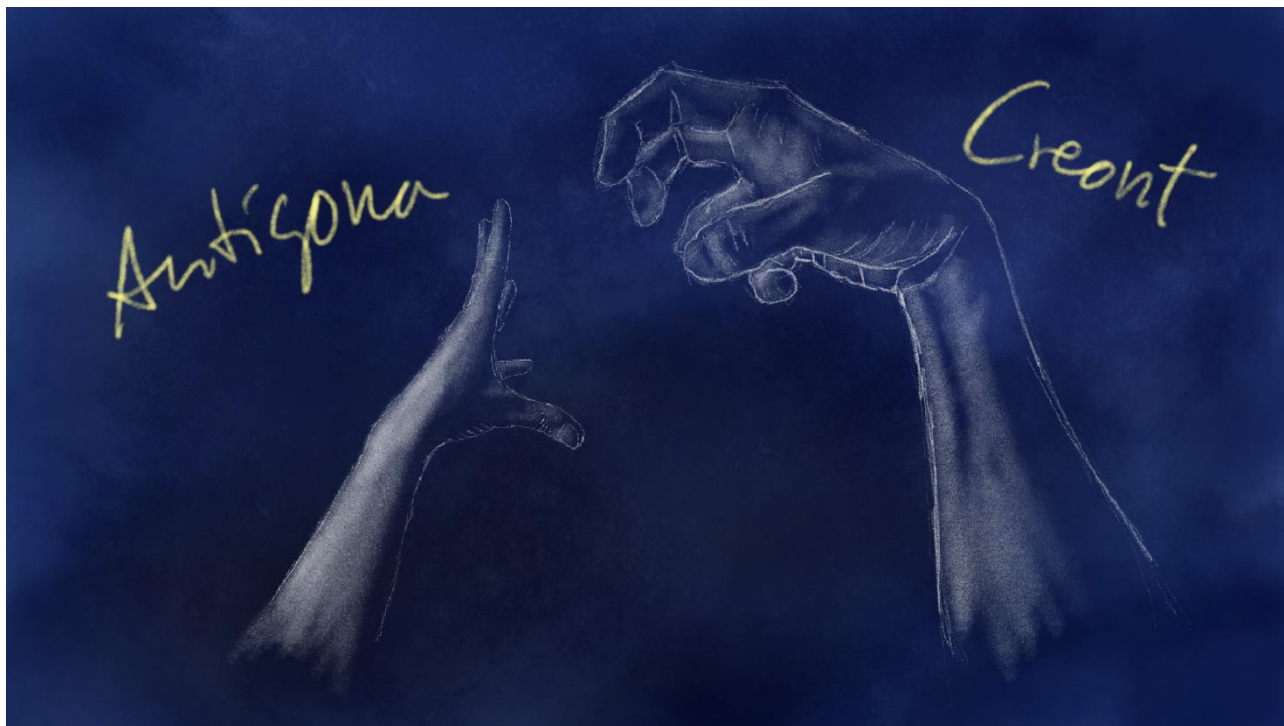
Fitxa artística → 12

Informació pràctica → 13

Tots els Clàssics per a criatures → 14

El bloc digital Clàssics per a criatures va sorgir d'emergència arran del confinament, amb l'adaptació de quatre peces per al públic familiar.

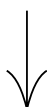
Ara, amb el nou Lliure online, recuperem algunes d'aquestes peces que només van poder ser vistes durant uns dies. En aquesta ocasió reprenem la versió en clau de gènere del clàssic de Sòfocles dirigida per Helena Tornero amb el polifacètic Pau de Nut.

© Pau de Nut

Sinopsi

Helena Tornero dona la volta al personatge d'Antígona, presentat sovint com a símbol de la protesta davant de l'opressió. La tragèdia de Sòfocles amaga una trampa perquè també transmet un missatge: si ets dona i goses protestar contra la injustícia, el teu destí serà la mort. Ara que som al segle XXI, volem les Antígones del futur vives i lliures. I que riguin una mica també, per l'amor dels déus!

FOTOS / MÉS INFO

[www.teatrelliure.com/ca/progr
amacio/tots-els-
espectacles/antigona-
tragedia-antigota](http://www.teatrelliure.com/ca/progr-amacio/tots-els-espectacles/antigona-tragedia-antigota)

FRAGMENT PER A DESCARREGAR

[http://teatrelliure.metropolitan
a.net/carpetas/publicar/popup
_login_carpeta.php?uuid=014
fb17721cba2145dbb8d88751
a1570](http://teatrelliure.metropolitan
a.net/carpetas/publicar/popup
_login_carpeta.php?uuid=014
fb17721cba2145dbb8d88751
a1570)

En paraules d'Helena Tornero

Per aquesta adaptació dramàtica he optat per un canvi de gènere. La tragèdia ha passat a ser comèdia. He partit de la trama, personatges i situació de la tragèdia de Sòfocles, però hi he aplicat els principis propis de la comèdia. Personatges moralment inferiors a l'espectador amb defectes i virtuts portats fins a l'exageració, ritme, desfasaments...intentant, però, no perdre de vista alguns dels trets més significatius del mite d'Antígona: la revolta, la compassió i la veu de la desobediència davant d'una llei injusta. He conservat, però, molts elements de la tragèdia clàssica grega: el cor, la música i la confrontació entre personatges oposats.

Una tragèdia/comèdia vertiginosa, descaradota i gamberrota, com era la comèdia grega antiga, amb moltes veus diverses interpretades/servides per un sol actor que té la capacitat de ser moltes veus alhora: l'excel·lent músic, cantant i actor Pau de Nut.

He volgut donar al volta al personatge d'Antígona. Sovint se'l presenta com a símbol de la protesta davant l'opressió, però la tragèdia de Sòfocles amaga una trampa. D'alguna manera també transmet un missatge molt d'aquella època: si ets dona i goses protestar contra la injustícia, el teu destí és la mort. Però ara som al segle XXI, i les Antígones del futur les volem vives i lliures. I que riguin una mica també, per l'amor dels Déus!

Ah, si.

Una altra cosa.

Com a l'Antígona de Jean Anouilh, els Déus han anat fora.

De res.

Helena Tornero

ENTREVISTA

Parlant amb Pau de Nut

Com defineixes el teu treball com a artista?

Si em preguntes pel meu ofici, et diré primer de tot que soc músic, després actor, i que ha estat a última hora que he començat a dibuixar en format digital. Una vegada vaig sentir algú que deia “si no cura, no és art”, i trobo que és un molt bon punt de vista a l'hora de respondre la difícil pregunta sobre la naturalesa de l'art. A més a més, aquesta perspectiva s'allunya de consideracions estètiques i de cànons estilístics. Considero estèril la discussió sobre l'art basada en aquests últims termes. Quan faig un concert, passen coses. Coses entre el públic i coses dins meu. La cerimònia escènica, per a mi, consisteix en aquestes coses que passen entre l'escenari i la platea, en un flux d'emoció d'anada i tornada. Aquest corrent bidireccional també es dona entre un llenç i l'espectador, quan es tracta d'arts visuals. Es tracta, primer, d'una posada en comú: “mireu, em passa això”. Després el públic s'hi identifica: “Ah, doncs a mi també em passa” (o no, que també pot ser). Llavors comença el diàleg: “Jo ho vaig viure així”, “Jo aixà” i ja hi som. Això, quan soc amb el violoncel, cantant davant la gent, es fa molt evident ja que el format que faig servir és de naturalesa cabaretera i la interpel·lació a l'oient és, moltes vegades, explícita i directa. D'aquesta manera, quan el públic va al teatre, o a l'auditori, o al cabaret, o a la sala de casa seva (que també faig molts concerts a domicili), es troba davant d'un d'aquells miralls dels quals parlava Max Estrella a *Luces de bohèmia* i veu reflectida la seva tragèdia de forma grotesca en la tragèdia que jo mateix estic narrant, passant d'allò diví a allò profà sense solució de continuïtat. És que hi ha alguna diferència entre les coses elevades i les coses d'anar per casa?

Com ha estat el procés de creació d'*Antígona* (tragèdia antigota)?

Ha estat un repte amb totes les lletres. He hagut d'enfrontar-me a la feina de tres oficis: el d'actor, el de músic (i cantant) i el d'il·lustrador. Però el caramel del format radiofònic era molt llaminer i em vaig deixar seduir. Cal tenir present també que la situació actual, en què els professionals de les arts escèniques les estem passant magres, fa que la possibilitat de treballar sigui més atractiva encara. En aquest aspecte, la proposta del Teatre Lliure ha estat com obrir una finestra en plena canícula i em permetrà, per fi, pagar el lloguer que el meu propietari m'ha suspès temporalment en un acte de solidaritat poc usual i molt d'agrair...

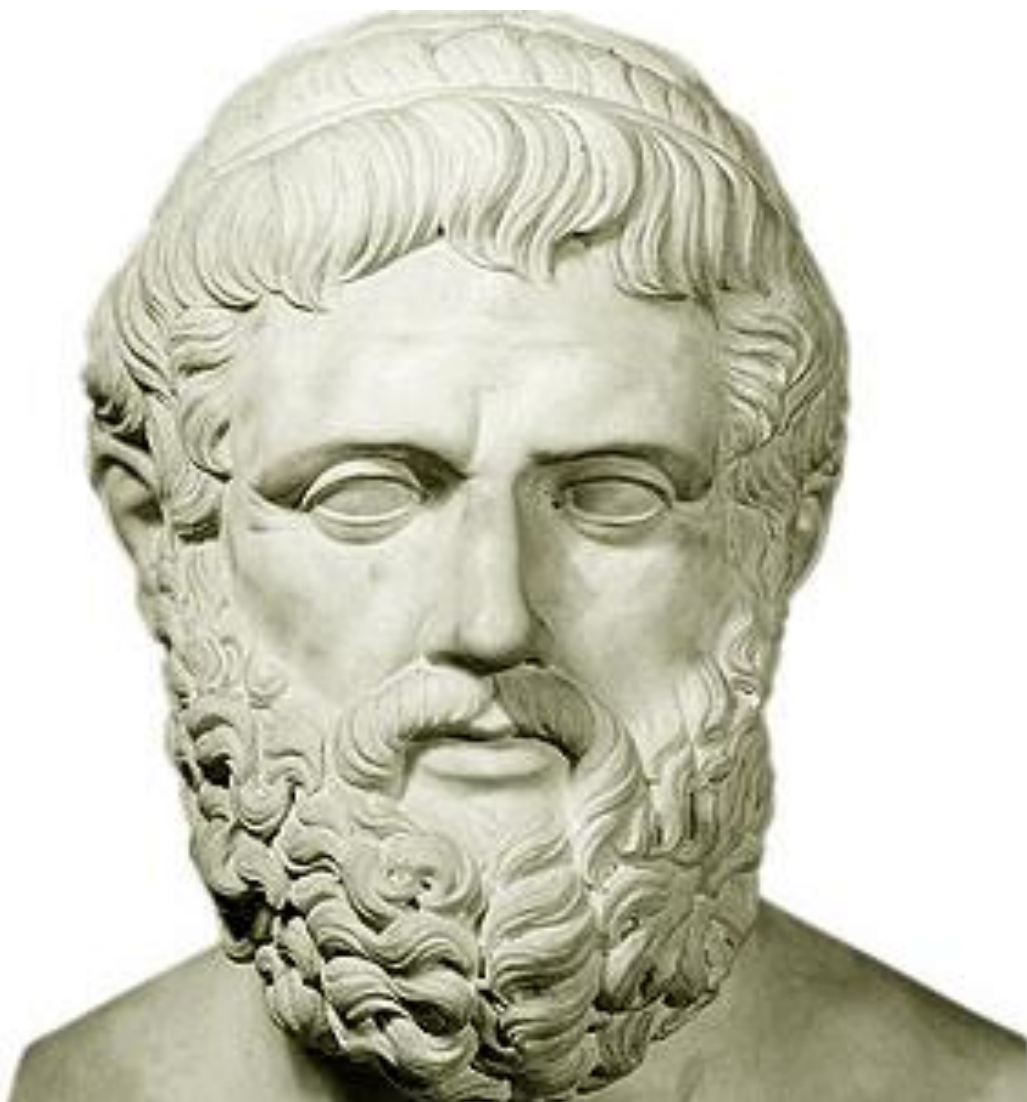
No és la primera vegada que treballes en teatre, oi?

Com a actor i músic, l'Helena Tornero i jo ja havíem treballat plegats a *Kalimat* (TNC, 2016) i a *El futur* (TNC, 2019), a més d'haver compartit l'experiència de fer i ensenyar teatre en un camp de refugiats del nord de Grècia l'any 2016 i 2017, dins el projecte Paramythádes. La comunicació amb ella és molt fluïda i és de les poques persones que em poden dir “això que has fet no m'agrada” sense que m'enfadi (no em veieu, però ara mateix estic rient). Vull dir que entre ella i jo hi ha un diàleg que sempre té com a centre gravitatori el projecte pel qual estem treballant i quan tenim diferents punts de vista a l'hora d'afrontar algun problema creatiu, ens comuniquem com a professionals i amb una escolta activa que fa que les sessions de treball conjunt siguin especialment productives. Això fa que puguem dissentir diametralment sobre una qüestió concreta al voltant d'una il·lustració, d'una cadència en una frase, d'una melodia, i a l'instant següent estar sopant junts, compartint amistat sincera amb grans dosis d'amor mutu. Després va venir la part de les il·lustracions, i aquí ella va donar-me un vot de confiança que m'ha permès afrontar per primera vegada un projecte professional com a il·lustrador. Fa

uns mesos el Miguel Banchón, que entre d'altres moltes coses és il·lustrador —i m'ha donat bons consells a l'hora de dibuixar l'*Antígona*—, em va descobrir un software per dibuixar amb l'iPad i de sobte em vaig trobar generant imatges a tothora. Mai no m'havia considerat un dibuixant. No m'havia *autoritzat*: “Tu no en saps, no tens la tècnica...”. Però, què dimonis... Soc un violoncel·lista i un cantant autodidacte, i m'hi guanyo la vida! Així que vaig començar a dibuixar, a pintar, a transformar... Vinc del món dels sons, de la paraula cantada i parlada; no m'havia aturat mai a pensar que també tinc una cultura visual i que puc expressar-me *també* a través del dibuix, del collage, de la imatge. Quan vaig començar a mostrar els meus dibuixos a amics, la resposta em va sorprendre. Entre elles hi va haver la de l'Helena demanant-me les il·lustracions per a *Antígona*. Ha estat la part més difícil per a mi, però un cop vista la feina acabada, estic molt content i satisfet del resultat.

Quina recomanació cultural ens faries?

Ara mateix estic llegint *En defensa de la conversación* de Sherry Turkle. No és una novetat (el va publicar l'any 2015), però està sent una lectura apassionant i excepcionalment necessària avui dia. Pel que fa a literatura dramàtica, l'últim que he llegit ha estat la traducció que l'Helena va fer l'any passat del *Teatro reunido* del quebequès Michel Marc Bouchard, que Punto de Vista va publicar el passat mes de gener. Va ser una lectura intensa, la veritat..

BIOGRAFIA

Sòfocles

autoria

Va ser un dels tres grans dramaturgs tràgics de l'antiga Atenes, juntament amb Èsquil i Eurípides. Cronològicament, va viure entre els dos i, segons la *Suda* romana d'Orient, va ser autor d'unes 123 obres, entre les quals hi ha tragèdies de la importància i influència d'*Èdip rei* i *Antígona*. De tota la seva producció literària, només es conserven set tragèdies completes, les quals són d'importància cabdal per al gènere.^[2] Sòfocles competí en uns 30 concursos literaris. En va guanyar 24 i potser mai va quedar per sota del segon lloc; en comparació, Èsquil va guanyar 14 competicions i va ser derrotat per Sòfocles algunes vegades, mentre que Eurípides en va guanyar només 4. Va tenir una llarga vida, ja que va morir quan comptava gairebé noranta anys, i la seva existència va coincidir amb el període d'esplendor d'Atenes. Entre els seus amics, figuraven l'historiador Heròdot i l'estadista Pèricles.

Sòfocles influí en el desenvolupament del drama, sobretot mitjançant l'addició d'un tercer actor i reduí, així, la importància del cor en la presentació de la trama. També va incrementar l'aparició de personatges si es

compara amb dramaturgs anteriors com Èsquil. Amb ell, la poesia tràgica grega assolí la màxima perfecció formal.

Sòfocles és considerat avui per molts estudiosos com el major dels dramaturgs grecs, per haver arribat a un equilibri expressiu que està absent tant en el simbolisme d'Èsquil com en el realisme teòric d'Eurípides. Se li atribueixen nombroses aportacions a la tècnica dramàtica, i dues importants innovacions: la introducció d'un tercer actor en escena, la qual cosa permet complicar notablement la trama i realçar el contrast entre els diferents personatges, i la ruptura amb la moda de les trilogies, imposada per Èsquil, que converteix cada obra en una unitat dramàtica i psicològica independent, i no en part d'un mite o tema central. Sòfocles també va transformar l'esperit i la importància de la tragèdia; en endavant, encara que la religió i la moral van continuar sent els principals temes dramàtics, la voluntat, les decisions i el destí dels individus van passar a ocupar el centre d'interès de la tragèdia grega.

Sòfocles fou el creador del mite d'Èdip que, en el segle xx, utilitzà Sigmund Freud com a paràbola per a la comprensió de la gènesi de l'ego en el pensament psicoanalític.

© Quique Culebras

BIOGRAFIA

Helena Tornero

adaptació i direcció

Diplomada en turisme per la UdG i llicenciada en direcció i dramaturgia per l'Institut del Teatre de Barcelona. En teatre ha escrit, entre d'altres: *El Vals de la Garrafa* (Premi Joan Santamaria 2002), *Submergir-se en l'aigua* (Premi SGAE 2007), *Suplicants* (Temporada Alta 2008), *De música i d'homes* (Tantarantana 2009), *Apatxes* (Premi de Teatre 14 d'Abril 2009), *You're pretty and I'm drunk* (Teatre Lliure 2011), *Sots l'ombra d'un bell arbre* (Portugal, 2012), *Ahir* (Theatre Uncut 2012), *No parlis amb estranys* (TNC 2013), *Love & fascism* (Festival de Teatre d'Istanbul 2014), *Kabarett-Protokoll* (Maldà 2014/ Romea 2018), *Una conferència ballada* (Mercat de les Flors, 2016), *Fascinación* (Premio de Teatro Lope de Vega 2015), *Estiu* (La Fil·loxera, 2017), *El Futur* (TNC, 2019), *Demà* (Sala Beckett, 2020) i els llibrets de l'òpera *disPLACE* (Musiktheatertage, Viena 2015) i *Je suis narcissiste* (Teatro Español/Teatre Lliure, 2019). Treballa també com a directora escènica, traductora teatral, professora d'escriptura dramàtica i ocasionalment també com a cantant i actriu. Ha traduït obres de Michel Marc Bouchard, Evelynne de la Chenelière, Joël Pommerat, David Greig, Fabrice Melquiot i Paula Vogel. L'òpera *Je suis narcissiste* ha estat guardonada amb un dels Premis de l'Acadèmia Catalana de la Música, a més de ser finalista als Premios Max i als International Opera Awards.

© Quique Culebras

BIOGRAFIA

Pau de Nut

il·lustració, espai sonor i interpretació

Músic, cantant, compositor, actor i titellaire. Actualment porta més de deu anys girant amb *Conciertoencanto*, un espectacle de creació pròpia que barreja les seves facetes com a cantant, actor i violoncel·lista, i que s'ha representant, entre d'altres escenaris, al Corral de Comedias d'Alcalá de Henares. A més de col·laborar amb la companyia Teatrod CERCA, actua sota la direcció de Joaquín Hinojosa a l'espectacle *Voces postumas* produït pel Teatro de la Abadía, amb Tonino Guitián a *La Doña* i amb Ghetto13-26 a *Se prohíbe mirar el césped*. (premi Estación Norte TAC 2014), per a qui també ha realitzat la música de *Bodas de Sangre*. Ha dirigit *Mi relación con la comida* d'Angélica Liddell, amb qui va col·laborar a *La casa de la Fuerza* (Premi Sebastià Gasch 2011 i Premi Nacional de Literatura Dramàtica 2012).

Fitxa artística

AUTORIA

Sòfocles

ADAPTACIÓ I DIRECCIÓ

Helena Tornero

**IL·LUSTRACIÓ, ESPAI
SONOR I INTERPRETACIÓ**

Pau de Nut

PRODUCCIÓ

Teatre Lliure

Informació pràctica

IDIOMA

Català

DURADA

19'

HORARI

A partir del 12/03 a les 17.00 h

PREU

3 € entrada individual

29 € Butaca online (per a totes les emissions de la Sala online)

**COMPRA D'ENTRADES I
ACCÉS A LA SALA ONLINE**www.lliureonline.com**EDAT RECOMENADA**

A partir de 7 anys

XARXES

#AntígonaAntigota

#ClàssicsPerACriatures

#EILliuredelFutur

CONTACTE

Rocio Pedrol

M. 669 06 75 66

Mar Solà

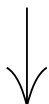
M. 675 44 98 86

premsa@teatrelliure.com

Tots els Clàssics per a criatures

No tots els ocells viuen als arbres

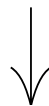
de Henrik Ibsen
dramatúrgia, il·lustració
i direcció Aleix Aguilà

MÉS INFO

www.teatrelliure.com/ca/programacio/tots-els-espectacles/no-tots-els-ocells-viuen-als-arbres

Faust i jo

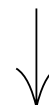
de Johann Wolfgang
von Goethe
dramatúrgia i direcció
Anna Maria Ricart
artista visual Magda Puig

MÉS INFO

www.teatrelliure.com/ca/programacio/tots-els-espectacles/faust-i-jo

La vida es sueño

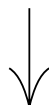
de Pedro Calderón de la Barca
dramatúrgia i direcció
Lucia Miranda
artista visual Javier Burgos
23/10 en endavant

MÉS INFO

www.teatrelliure.com/ca/programacio/tots-els-espectacles/la-vida-es-sueno

Rei Liró

versió no autoritzada d'*El rei Lear*
de William Shakespeare
text i direcció Jordi Oriol
vídeo, animació i so Riki Blanco

MÉS INFO

www.teatrelliure.com/ca/programacio/tots-els-espectacles/rei-liro

Col·laboradors i patrocinis

entitat concertada amb

membre de

amb la col·laboració de

mitjans patrocinadors

mitjans col·laboradors

amb el suport de

entitats col·laboradores

convenis de col·laboració amb

